

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Безпека життєдіяльності _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

« 1 » _____ 10 _____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проведення атестації робочих місць на підприємстві

спеціальність _____ 263 «Цивільна безпека» _____
(назва навчальної дисципліни)
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Охорона праці» _____
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____
(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____
(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Чередниченко Людмила Антонівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Атестація робочих місць за умовами праці – це комплексна оцінка умов праці на робочому місці з метою виявлення шкідливих і небезпечних чинників виробничого середовища.

Проведення атестації включає комплекс заходів, які направлені на зменшення впливу шкідливих та небезпечних факторів на людину.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			V	
Всього годин за навчальним планом, з них:	150	5	150	
Аудиторні заняття, у т.ч.:	54		54	
лекції	38		38	
лабораторні роботи				
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч.:	96		96	
підготовка до аудиторних занять	30		30	
підготовка до контрольних заходів	30		30	

виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	6		6	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: отримати теоретичні знання та практичні навички з питань атестації робочих місць і профілактики травматизму і профзахворювань в будівництві.

Завдання дисципліни: засвоєння теоретичних основ і здобуття практичних навичок із комплексної оцінки робочих місць, які повинні відповідати санітарним нормам, чинному законодавству по охороні праці, та профілактики травматизму і профзахворювань.

Пререквізити дисципліни вивчення дисциплін «Основи охорони праці», «Безпека життєдіяльності».

Постреквізити дисципліни «Охорона праці в галузі», «Організаційно-технічне забезпечення атестації та паспортизації робочих місць в галузі».

Компетентності.

Засвоївши програму навчальної дисципліни «Проведення атестації робочих місць на підприємстві» бакалаври мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог нормативних актів та володіти такими основними професійними компетенціями, відповідно до освітньо-професійної програми «Цивільна безпека» СВО ПДАБА 2636-2018:

ЗК 6, ЗК 9, ЗК 11, ЗК 12

ФК 5, ФК 10, ФК 16, ФК 20, ФК 21, ФК 23, ФК 25, ФК 26, ФК 31, ФК 35

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: можливі причини виникнення шкідливих і небезпечних факторів на робочих місцях; методику проведення атестації робочих місць; методику оцінки атестації робочих місць; встановлені пільги і компенсації за умови праці; заходи по профілактики травматизму та профзахворювань;

вміти: використовувати одержані знання для рішення інженерно-економічних задач; використовувати нормативно-правову базу по охороні праці; планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов праці; керуватись нормативними матеріалами, проводити атестацію робочих місць; надати комплексну оцінку факторів виробничого середовища і характеру праці, щодо відповідності їх вимогам нормативних документів; визначити небезпечні, шкідливі фактори та їх джерела; оформити карти умов праці при проведенні атестації робочих місць; розробляти інженерні методи профілактики виробничого травматизму та профзахворювань; прогнозувати травматизм та профзахворювання на виробництві.

Методи навчання. Виконавчий, репродуктивний (відтворюючий), продуктивно-практичний.

Форми навчання. Індивідуальні, групові, колективні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Атестація робочих місць					
Тема 1. Основна законодавча база і основні положення курсу АРМ	10	4			6
Тема 2. Аналіз умов праці	14	6	2		6

Тема 3. Основні поняття робочого місця, класифікація робочих місць	10	4		6
Тема 4. Оцінка рівнів робочих місць	12	4	2	6
Тема 5. Інвентаризація робочих місць	10	2	2	6
Тема 6. Організація робіт на підготовчому етапі	10	4		6
Тема 7. Вимірювання та оцінка факторів виробничого середовища	10	2	2	6
Тема 8. Оцінка травмонебезпечності	12	4	2	6
Тема 9. Паспортизація, раціоналізація робочих місць	10	2	2	6
Тема 10. Організація робіт на заключному етапі	10	2	2	6
Тема 11. Пільги для робітників, працюючих в шкідливих умовах	12	4	2	6
Разом за змістовим модулем 1	120	38	16	66
підготовка до екзамену	30			30
Усього годин	150	38	16	96

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Атестація робочих місць		
1, 2	Основна законодавча база і основні положення курсу АРМ. Закон про охорону праці. Методичні рекомендації по атестації робочих місць. Гігієнічна класифікація умов праці. Мета, задачі АРМ.	4
3, 4, 5	Аналіз умов праці. Класифікація факторів виробничого середовища. Класифікація умов праці. Фактори, які виявляють умови праці.	6
6, 7	Основні поняття робочого місця, класифікація робочих місць. Характеристика робочих місць. Призначення робочих місць. Вимоги до робочих місць.	4
8, 9	Оцінка рівнів робочих місць. Техніко-технологічний, організаційно-економічний рівні робочих місць. Оцінка травм безпечності та санітарно-побутових умов праці.	4
10	Інвентаризація робочих місць. Підготовка до інвентаризації. Склад комісії. Підсумки інвентаризації.	2
11, 12	Організація робіт на підготовчому етапі. Приказ о проведенні атестації. Склад і функції атестаційної комісії.	4
13	Вимірювання та оцінка факторів виробничого середовища. Методи вимірювання, засоби та вимоги до вимірювання.	2
14, 15	Оцінка травмонебезпечності Класифікація травм. Характеристика травмонебезпечності. Напруженість праці.	4
16	Паспортизація, раціоналізація робочих місць. Мета раціоналізації, паспортизації. Основні етапи раціоналізації. Розробка заходів по раціоналізації і паспортизації.	2
17	Організація робіт на заключному етапі. Підготовка документації. Аналіз результатів АРМ.	2
18, 19	Пільги для робітників, працюючих в шкідливих умовах. Скорочений робочий час. Додаткові відпустки. Пільгова пенсія.	4
Разом за змістовим модулем 1		38
Всього		38

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Оцінка рівня робочих місць Оцінка техніко-технологічного рівня робочих місць. Оцінка організаційно-економічного рівня робочих місць.	2
2	Оцінка рівня робочих місць Оцінка санітарно-побутових умов праці. Аналіз результатів оцінки робочих місць.	2
3, 4	Оцінка рівня робочих місць Оформлення карт умов праці	4
5, 6	Оцінка рівня робочих місць Визначення шкідливих виробничих факторів на робочих місцях.	4
7, 8	Протоколи вимірювань Заповнення протоколів вимірювань шкідливих факторів	4
Усього:		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
	Не передбачено навчальним планом.	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	30
2	Підготовка до контрольних заходів	30
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Тема. Освітлення, вплив на людину. Профілактика захворювання очей.	6
4	підготовка до екзамену	30
Усього		96

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю знань: тестовий, усний.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Атестація робочих місць

Підсумкова оцінка за змістовим модулем 1 визначається як сума балів за:

- присутність (відвідування) студентом лекцій – максимально 19 балів;
- виконання практичної роботи – максимально 26 балів;
- відповіді на запитання контрольної роботи – максимально 55 балів.

Всього – 100 балів.

Відвідування лекцій

- присутність (відвідування) студентом 1 лекції – оцінюється в 1 бал. Всього 19 лекцій. Максимальна кількість балів за присутність на лекціях – 19.

Всього 19 балів.

Виконання практичної роботи

Кількість практичних робіт – 5.

За виконання однієї практичної роботи – 5,2 бали.

Всього 26 балів.

5,2-5 балів – якщо студент в повному обсязі виконав практичне завдання, відповів на запитання викладача, показав обізнаність.

4 бали – завдання практичної роботи виконане в повному обсязі, але у відповіді на запитання викладача мали місце помилки, які не впливають в цілому на успішне виконання практичної роботи.

3 бали – завдання практичної роботи виконане в повному обсязі, але у відповіді на запитання викладача мали місце принципові помилки, які не впливають в цілому на успішне виконання практичної роботи, а також допускаються помилки при опрацюванні отриманих результатів.

2 бали – завдання практичної роботи виконане в повному обсязі, але у відповіді на запитання викладача мали місце принципові помилки, які не впливають в цілому на успішне виконання практичної роботи, а також допускаються принципові помилки при опрацюванні отриманих результатів.

1 бал – практичне завдання виконане не в повному обсязі, при відповіді на запитання викладача мали місце принципові помилки.

0 балів – якщо студент проявив недбалість при виконанні практичної роботи і відмовився відповідати на запитання викладача.

Контрольна робота (тести)

Контрольна робота містить 5 запитань, на які студент зобов'язаний дати відповіді.

Правильна відповідь на тестове запитання – 11 балів, неправильна – 0 балів.

Оцінювання екзамену:

Білет містить 2 теоретичних та одне практичне запитання. Повна відповідь на одне запитання оцінюється в 30 балів, виконання практичного завдання – 40 балів. Максимальна кількість балів за відповідь на білет становить 100 балів.

Вид контролю	Кількість балів	Всього
1. Відповідь на теоретичне запитання	30	30x2=60
2. Виконання практичного завдання	40	40
Всього:		100

Максимальна кількість балів за відповідь на 2 теоретичне запитання – 60 балів, за одне – 30 балів.

30-29 балів – ставиться студенту, який твердо знає матеріал програми, повно, грамотно та послідовно дає відповіді на всі запитання завдання.

28-21 бал – ставиться студенту, який знає навчально-програмний матеріал, грамотно та по суті дає відповіді на всі запитання, завдання білету, не допустив суттєвих недоліків, але деякі відповіді є не зовсім повними або недосить чіткими.

20-11 балів – ставиться студенту, що має знання основного матеріалу, допустив неточності, похибки при відповіді на завдання, але володіє необхідними знаннями для подальшого навчання.

10-1 бал – ставиться студенту, який виявив проблеми в знанні основного матеріалу програми, допустив суттєві помилки у відповідях на питання, або взагалі не дав відповіді на них.

0 балів – ставиться студенту, який не відповів на питання.

За виконання практичного завдання – максимально 40 балів.

40-39 балів – якщо студент повністю без помилок розв'язав задачу і зробив висновок.

38-31 бал – якщо при розв'язанні задачі були допущені незначні помилки.

30-21 балів – якщо задача була розв'язана частково.

20-11 балів – якщо задача була розв'язана частково, відсутні розрахунки.

10-1 бал – якщо задача була розв'язана з принциповими помилками, які впливають на кінцевий результат.

0 балів – якщо задача була не розв'язана.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична змістового модуля 1 та екзаменаційної оцінки.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі підготовки конспекту пропущеної лекції та усного опитування на відповідну тему. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5. Пропущене практичне заняття студент відпрацьовує шляхом виконання завдання згідно з тематикою пропущеного практичного заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України: Принята на 5-й Сесії Верховного Совету України 20 люля 1996 г., Днепропетровск: Пороги, 1996.-47с.
2. Закон України «Про підприємництво».
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я.
4. Кодекс законів про працю України.
5. Закон України про колективні договори й угоди.
6. Закон України «Об охране труда» от 21.11.2002г.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці» від 01.08.1992р. № 442.
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження списків виробництва робіт, професій і показників, робота в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах» від 16.01.2003р. № 36.
9. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України «про затвердження методичних рекомендацій для проведення атестації робочих місць за умовами праці» від 01.09.1992р. № 41.
10. ДБМ А.3.2-2009 «Охорона праці» і промислова безпека у будівництві.
11. О.С. Ефремова «Опасные и вредные производственные факторы и средства защиты работающих от них» (практическое пособие) – М, Альфа-Пресс, 2009г., 302с.
12. Беликов А.С., Болібрux Б.В., Шаломов В.А. та ін. /Основи охорони праці: підручник ISBN 978-966-323-193-8/2-е вид. –Дніпро: ПП «Кулик В.В.», 2019.- 452с.
13. Беликов А. С., Кожушко А. П., Сафонов В. В., Чесанов В. Л., Капленко Г. Г., Касьян А. И., Шльков Н. Ю., Коструб В. А., Харачих Г. И., Сорока К. Ю./ Охрана труда на предприятиях строительной индустрии /Под ред. д.т.н., профессора А. С. Беликова.- Днепропетровск: «ФЕДОРЧЕНКО А. А.», 2010 г. – 528 с.

Допоміжна

1. Покуса А.А., Франдюк И.В. Аттестация рабочих мест на промышленном предприятии. К. Техника, 1984г.
2. Рекомендації Міністерства праці України № 41 від 01.09.1992. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці.

3. Инструкция по заполнению карты условий труда при проведении аттестации рабочих мест № 06-41-48 от 30.11.1992г.

4. Бадагуев Б.Т. Порядок проведения аттестации рабочих мест на предприятии. Альфа-Пресс, М., 2010 год.

5. Беликов А.С., Шликов Н.Ю., Рабич Е.В. «Основы охраны труда» Днепропетровск: 2006.

12. INTERNET – РЕСУРСИ

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> – Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду «Держгірпромнагляду».

2. <http://www.mns.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

3. <http://www.social.org.ua> – Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

4. <http://base.safework.ru/iloenc> – Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.

5. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

6. <http://www.oxpaha.ru> – Охрана. Интернет-газета о безопасности.

7. <http://www.kodeks-luks.ru> – Нормативные документы в области охраны труда.

Розробник

(підпис)

(Л. А. Чердніченко)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(А.С. Беліков)

Силабус затверджено на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
Протокол № 5 від « 30 » 09 2019 року